

THE GILLETTE MARRIAGE

FERDINANDO FREGA

ÌGBÉYÀWÓ GILLETTE

THE FAMILY · 16

Ìgbéyàwó

Nígba tí ó bá ń rìn, bí ó tilẹ̀ jẹ ọkùnrin, o sì lè rí ẹwà àti idúró Ọgá Ológún tí ó ti jẹ rí, àti ẹkọ tí ó gbà ní ilẹ-ẹkọ ìjókòó, níbi tí òfin kan soṣo ti borí: sòrò diẹ, kí o sì gbọ ohun gbogbo.

Ó jẹ ẹnì ọdún mètádínlógbọn ní Oṣù Kẹwáá 1962 yẹn nígbà tí ó rí i tí ó wọ inú sọ̀òbù tábà tí ó ti ń sísẹ, ọkàn rẹ sì fà sí i lèsẹkẹsẹ.

Ó ga, ó fani mọra, irísí rẹ jẹ ti ará Gúúsù láísí àníàní, pẹ̀lú iwò ẹlẹ̀tàn diẹ yẹn tí obìnrin nìkan mọ bí a ti ń wò. Sùgbọn ẹnì ọdún m̀erindínlógún péré ni. Giovanna ni orúkọ rẹ, sùgbọn fún gbogbo ènìyàn nínú idílẹ, Gianna ni ó maa ń jẹ nígbà gbogbo.

Lèsẹkẹsẹ ó bi oníbààrà nàa nípa rẹ: ta ni, idílẹ rẹ, ibo ló ti wá. Kò fi bèẹ̀ kòbi ara sí ọjọ orí rẹ. Ní àwọn ọdún wònyẹn, irú ìgbéyàwó bèẹ̀ ni a ń bùkún ní ìgbà m̀eta: láti ọ̀dọ àwọn idílẹ, láti ọ̀dọ Ịjọ, àti láti ọ̀dọ àwùjọ. A ń gbé e kalẹ̀ bí ọ̀nà láti fídí àwọn ọ̀mọbìnrin m̀úlẹ, sùgbọn ní tòótọ̀, àwọn ọ̀mọkùnrin nìkan ni a ń fídí wọn m̀úlẹ.

Bàbá rẹ ń sísẹ̀ fún ilẹ-ìṣẹ ọkọ ojú irin. Ìyá rẹ ni ó ni ilẹ aṣọ rírán tí a bọ̀wò fún nínú ilú, tí ó gba àwọn telọ obìnrin sísẹ̀, tí ó sì ń rán aṣọ fún àwọn idílẹ olókíkí tí ó ń bèèrè ìṣẹ ọ̀wọ̀ tí ó ga, tí wọn sì ń sanwó rẹ dáadàa.

Gianna ní ẹgbọn obìnrin kan, Francesca, tí ó fi ǹnkan bí ọdún méjì jù ú lẹ. Ó wà ní iwòntúnwònsì, ó sì farabalẹ, iwà tí ó sì ní títi di òní.

Nígba tí àwòrán nàa pé, bàbá mi ní kí oníbààrà nàa fi ọ̀n mọ idílẹ yẹn. Ó fẹ̀ kí ìyá mi di aya ọ̀n. Ó fẹ̀ gbé e níyàwó. Ọ̀n ni ó fẹ̀.

Bèẹ̀ ni, ní Oṣù Kẹrin 1963, wọn ṣe ìgbéyàwó.

Nígbàkùùgbà tí ó bá n yin iwà rere aya rè níwájú ìyá rè, ìyá nàà á rẹ̀rìn-ín mǹsẹ̀, á sì sọ pé kì í ẹ̀ ọ̀tító, nítorí Gianna jẹ ọ̀sẹ̀rẹ̀ rere tí kì í toro ẹ̀sẹ̀ rí. Ó kàn mǹa n mú ohunkóhun tí ó bá fẹ̀.

Kò tó oşu mǹta tí ó gba bàbá mi láti lóye pé òun kò ní lè tọ ọmọbínrín yẹn sí ọ̀nà tí òun fẹ̀ láé, tàbí mọ ọ̀n sí ohun tí òun n rò. Obínrín tí ó ní èrò tí ó ẹ̀ kedere ni lǹsǹn, kò sì fí àkókò sòfò láti jẹ̀ kí iye ẹ̀ kedere fún òun nǹa.

Ní ojọ kan, ó gbá a lójú. Iwà kan ni tí àkókò nǹa kà sí ẹ̀tọ ọkúnrín nínú ìdílẹ̀.

Sùgbọ̀n kò sọ ifọkǹbalẹ̀ rẹ̀ nù.

Ó jáde, ó lọ sí sọ̀ọ̀bù ohun èlò ìdáná, níbi tí ó ti ra àdǹ ẹ̀ran àti ọ̀bẹ̀ alápatà.

Ó padà sílẹ̀, ó wo bàbá mi, ó sì sọ pé:

“Bí o bá tún gbìyànjú rẹ̀ láé, mǹa wá ní ọ̀ru, mǹa sì pa ọ̀.”

Kò sí iròkẹ̀-ròdò, kò sì sí ilòtíkò nínú ohùn rẹ̀. Ìdánilójú nìkan.

Ìdánilójú pé òun yòò ẹ̀ é.

Fún ojọ mǹẹ̀ẹ̀dógún ó sùn nínú ilẹ̀, ní títí ara rẹ̀ mọ inú yàrá ọ̀tọ̀, ó sì jáde kíkí nígba tí ó dá a lójú pé ewu nǹa ti kojá.

Iye sì ni ẹ̀pẹ̀rẹ̀ kan soso tí ó ẹ̀lẹ̀.

Wón kó lọ sí Cosenza, ọ̀dúnrún kilómítà sí Reggio Calabria.

Ní àkókò yẹn, kò sí ọ̀pópónà mǹrosẹ̀, ìrín àjò nǹa sì gba nńkan bí wákàtí mǹfá lójú àwọn ọ̀nà agbẹ̀gbẹ̀ àti nínú súnkẹ̀rẹ̀-fàkẹ̀rẹ̀ ọ̀kọ̀ tí kò lópin ní àwọn ilú kékeré.

Ìwò mǹjì.

Kò tó ịsẹ́jú mǹta.

Ìyẹn tó láti pinnu ojò iwájú kan, nínú ìfẹ́ tí yóò wà nípa tí ara fún ọdún méjílélógóta sùgbón tí yóò wà títi ayé nínú ohun tí wón ẹ àti nínú wa, àwọn ọmọ wón.

Cosenza – 1963

Wón gba ilé kan ní Corso Italia, agbègbè àárín ilú, tí ó ní sọ̀bù àti ọkò èrò tó. Sùgbón lẹ́yìn tí isinmi ìgbéyàwó parí, pípada sí ìgbésí ayé lásán jẹ ìpele tí ẹnìkẹni kò mò.

Ní gbogbo Ọjọ Ajé, bàbá mi máa ń kúrò nílẹ́ ní agogo méjì ọ̀ru láti dé ọ̀dọ̀ oníbààrà àkókó rẹ́ ní agogo méjọ níwájú sọ̀bù kan. Ó máa ń wakò ọ̀dúnrún kilómítà, lẹ́yìn nàà, ní ọ̀sẹ́ nàà, lójoojúmọ́, ó máa ń sọ̀sẹ́ sùnmo ilé sí i, títi tí yóò fí tún dé ilé ní iròlẹ́ Ọjọ Ètì.

Láàárín àkókò nàà, iyá mi ní oríire láti pàdé Nora Formisano, tí ó ń gbé ní òdikejì ilé rẹ́ gan-an, àwọn méjèjèjì sì dì ọ̀rẹ́.

Nora jẹ obìnrin tí ó jẹ ẹgbẹ́ iyá rẹ́ ní ọjọ orí, ó sì dàbí iyá fún un.

Ó wá láti ìdílẹ̀ ọ̀lọ́lá ará Naples, ó sì fẹ́ ọ̀gá àgbà kan nínú Iléẹ́sẹ́ Ìjoba fún Ọ̀rọ̀ Abélé tí ó ń sọ̀sẹ́ ní agbègbè yẹn. Ó tún ní ọmọ mètá, tí wón kéré diẹ́ sí iyá mi.

Òun ni iyá mi jẹwọ́ fún ní ọ̀wúrọ̀ kan pé nńkan oşu òun pé lónà àjẹjì. Ó máa ń dé lásìkò nígbà gbogbo.

Lẹ́yìn tí ó gbọ́ tí ó sàlàyé pé òun kò lè lóye idí tí òun fí máa ń fẹ́ tò nígbà gbogbo, Nora gbá a mọ́ra, ó sì sọ pé:

“Ọmọ mi, o ti lóyún.”

Nígbà tí bàbá mi dé ilé, ó pinnu láti má sọ nńkankan.

Ó fẹ́ rí bí yóò ẹ hùwà, sùgbón ó ń dúró de Àjínde láti sọ fún un.

Bẹ̀ẹ́ ló sì ẹ.

Ó fún un ní eyin Àjínḡde rẹ̀, ó sì sọ pé:

“Mo ti lóyún. A gbòḡḡ kó lọ sí Reggio Calabria. N kò fẹ́ kí wón bí ọmọ mi níbí. Mo fẹ́ kí ìdílẹ̀ mi wà lẹgbẹ́ẹ̀ mi.”

Ìṣípòpadà náà kò rọ̀rùn tó bẹ́ẹ̀.

Ó nílò ìfowó sí ilẹ̀-ìṣẹ́ fún àwọn ìdí tí ó jẹ́ mọ́ ìṣẹ́, a sì lè ṣe é kíkí lẹ́yìn náà.

Bàbá mi rò pé òun lè ra àkókò òḡ.

Ṣùgbón ní Oṣù Kejilá 1963 ìyá mi wọ̀ bọ̀ṣì, ó sì dá lọ sí ilẹ̀ àwọn òbí rẹ̀, níbí tí ó ti bí Teresa ní 11 Oṣù Kíní 1964.

Nígbà tí wón bí Teresa tí iròyìn sì tàn ká ìdílẹ̀, àwọn ẹbí dúró fún ọ̀pọ̀ ọ̀ṣẹ́ kí wón tó wá kí i.

Ìyẹn ṣe ìyangàn rẹ̀ gégé bí obínrin lẹ́ṣe, ó sì mú un ṣe ìpinnu kan nípa ọ̀jó iwájú.

Ìbáṣepọ̀ rẹ̀ pẹ̀lú ìyá ọ̀kọ̀ rẹ̀ àti arábirin ọ̀kọ̀ rẹ̀ kò ní rí bákan náà mọ́ lác.

Ìbínú náà wà níbẹ̀, ó fara pamọ́ lẹ́yìn ojú rẹ̀.

Láàárín àkókò náà, ibeèrè ìṣípòpadà n tẹ̀lé ọ̀nà tirẹ̀, ní Oṣù Karùn-ún 1964 bàbá mi sì gba ẹ̀bùn Àjínḡde rẹ̀ kejì.

Ìyá mi tún n retí ọ̀mọ́ miiran.

Reggio Calabria – 1964

Ní Oṣù Kẹ̀sàn-án 1964, ìṣípòpadà ilẹ̀-ìṣẹ́ náà wá ṣe níkẹ́yìn, wón sì kó lọ sí Reggio Calabria.

Ṣùgbón ibáṣepọ̀ aláyọ̀ tí ó retí pé òun yóò ní pẹ̀lú ìyá òun kò ṣẹ̀lẹ̀ rí. Ìyá rẹ̀ jẹ́ aláṣẹ̀, kò sì fí agbára tàbí àṣẹ̀ rẹ̀ lẹ́ ẹ̀nikẹ̀ni lówọ̀ rí. Bàbá rẹ̀ nikan ni ẹ̀ni tí ó n kẹ́ ẹ̀, tí ó n ṣe ohun tí ó fẹ́ fún un, gbogbo ohun tí ó ṣe lẹ́yìn náà sì gbára lẹ́ e.

Ojò náà ni 21 Oṣù Kejì 1965.

Pápá bọ̀lù.

Reggina lòdì sí Cosenza.

Bàbá mi àti bàbá mi kékeré wà lórí ìjókòò àwọn olùwòran nígbà tí olùkédé kéde pé a ń wá Vincenzo Frega kan ní ẹ̀nu ọ̀nà fún iránṣẹ̀ pàjáwiri.

Ó rò pé àwàdà ni, ó sì dúró sí ibi tí ó wà.

Léyìn náà ni ikéde kejì dé:

“Vincenzo, a kò lè dá ìdíje náà dúró, a kò sì lè dá ìrọ̀bí ìyàwó rẹ̀ dúró. Šé o lè jòwọ̀ lọ̀ sílẹ̀? Wọn ń bí ọ̀mọ̀kúnrin rẹ̀.”

Gbogbo èniyàn bú sẹ̀rìn-ín.

Ojú tí í, ó ẹ̀ bí ẹ̀ni pé kì í ẹ̀ ọ̀un ni wọn ń wá.

Mo wá sí ayé pẹ̀lú ibùkún bàbá mi.

“O fẹ̀ ọ̀mọ̀kúnrin, ó sì tí dé. Šùgbọ̀n èyí ni yóò jẹ̀ àgbélébùú ìgbésí ayé rẹ̀.”

A sọ̀ fún gbogbo èniyàn lésẹ̀kẹ̀sẹ̀, wọn sì dé bí ẹ̀ni pé àwọn ni Àwọn Amòye Mèta.

Wọn ka ibi ọ̀mọ̀kúnrin kan sí iṣẹ̀lẹ̀ tí ó ń mú kí orúkọ̀ ìdílẹ̀ tẹ̀síwájú, šùgbọ̀n kò sí ẹ̀ni tí ó dúró láti ronú rí pé ọ̀kúnrin tí kò ní obìnrin kò pé.

Màa lo ọ̀dún méjìlélógóta tí ó tẹ̀lẹ̀ e láti ṣàlàyé iye.

Ó ẹ̀ tán, Àgbélébùú sà̀n ju Òòlù àti Dòjé lọ̀.

Ìye nikan ni mo nílò láti lóye alábaàṣiṣẹ̀ mi tí ẹ̀gbàà ọ̀dún sẹ̀yin, kí n sì mọ̀ bí nńkan ẹ̀ lè rí lókè ọ̀hún.

Reggio Calabria – 1965

Gianna jẹ ẹni ọdún mọkàndínlógún péré.

Ó ní ọmọ méjì, ọkọ tí ó ń ọ́sẹ́ fún Gillette, kò sì ní ifẹ́ rára láti di iyàwó-
ilé lásán.

Àwọn òfin ilé ti fidí múlẹ́ ná.

Owó oşù àti gbogbo ànfààní ilé-işé ń kojá lówó rẹ.

Bàbá mi ń gbé lórí owó ináwó tí Gillette ń dá padà nítorí ó ń ọ́sẹ́ nígbà
gbogbo, kì í sì jókòó sílẹ́ láti máa họ ẹpon rẹ.

Ó bèrẹ́ sí í tẹlẹ́ ojà owó àjẹjì nítorí ní gbogbo oşù bàbá mi ń borí nínú
ìdíje títà ní Ítálì, olú-ilé-işé Milano sì ń fí owó wúra sovereign ránşé gégé
bí ẹbùn.

Léyìn nàà, olùdarí títà fí gbogbo ohun èlò yàrá ibùsùn kan ránşé sí ilé.

Igi beech gidì.

Àwọn ibùsùn tí a so pọ̀ mọ́ ọ̀n.

Àwọn mátírẹ̀ẹ̀sì.

Àwọn iròrí.

Àwọn kúbùsù àti aşo ibora oníròrí.

Aşo ibùsùn ti ìgbà oorú àti aşo ibùsùn ti ìgbà òtútù.

Gbogbo rẹ̀ ni a şe ní àrà ọ̀tọ̀ kan tí ó máa ń pa àwọn ènìyàn lẹnu mọ́
nìgbàkùùgbà tí a bá so itàn nàà.

Sùgbọ̀n ẹ̀rù ń bà á.

Kò rí idúróşinşin kankan.

Ta ni ó sì lè dá a lẹbi?

Ní iròlẹ́ Ọjó Ètì, géré tí bàbá mi wọlé, ó so pé:

“Mo ní ọmọ méjì. Mo fẹ ọkọ tuntun.”

“Sùgbọ́n o kò ní ìwé ìwakọ. Báwo ni o ẹe máa wà á?”

“Lọ́la ni o máa ra ọkọ tuntun fún mi. Mo fẹ Simca 1000. Ẹnu ọ̀nà márùn-ún.”

Kò sí ẹni tí ó lè dá a dúró.

Bí ẹnikẹni bá ti gbìyànjú, ìgbésí ayé ì bá ti di ọrun àpààdì gidi.

Ojútuù tí ó dára jù ni láti lọ sí ọ̀dọ olùtajà ọkọ ní ojọ kejì, kọ ẹ̀ẹ̀kì mílìọ̀nù kan àti ẹgbẹ̀rún lónà ẹgbẹ̀rin lírà, ra ìbànìgbófò, àti láti fí kókòró lẹ e lówó.

Ó wá jẹ ìpinnu tí ó tọ̀nà.

Ojó méjìlálá léyìn nàà ó ti ní ìwé ìwakọ.

Kò sí ẹni tí ó mọ bí ó ẹe ẹe é rí.

Láàárín àkókò nàà, bàbá rẹ ni ó ni gbogbo ilé tí ilé aṣọ rírán ìyá rẹ wà.

Ọkàn rẹ rọ sí ọmọbìnrin àyànfẹ rẹ.

Ìṣẹ̀jú diẹ péré ni ó gbà.

“Bàbá, ẹ fún mi ní àyè nínú sọ̀òbù aṣọ rírán Màmá. Kí oṣù méfà tó pé, maa sí sọ̀òbù ọ̀wú àti ohun èlò iránṣọ.”

Àwọn méjèèjì fohùn sọkan.

Pẹ̀lú ìgbésẹ̀ diẹ péré, bàbá àgbà mi kó aya rẹ lọ sí àyè ọ̀tò, ó sì fún ọmọbìnrin rẹ ní ojú sọ̀òbù méjì tí ó dá dúró.

Ó padà sílẹ, ó sì sọ fún bàbá mi pé ọ̀nà nílò mílìọ̀nù mètá lírà.

Àti pé kí ó tọ̀rọ owó nàà lówó àwọn ọ̀bí rẹ pẹ̀lú àwáwí pé àwọn fẹ ra ilé.

Bàbá mi bá a ẹe é.

Owó náà dé.

Bèè sì ni àmì orúkọ lókè sọ̀òbù náà:

LANA BBB DI GENNY

Şùgbón ó tún nílò iwé àşẹ òwò ijoba ibílẹ̀, kò sì ní í.

Ní òpin àwọn ọdún 1960, ilàna ijoba kò fi bèè yára.

Ọ̀nà abẹ̀lẹ̀ kan ni tí ó ń gbé inú ìşèlú, tí ó sì ń rìn gba inú ìşèlú.

Ní ọ̀wúrọ̀ Ọjọ̀ Ajé yẹn, ó ní kí bàbá mi gba isinmi ọjọ̀ kan kí ó sì dúró sílẹ̀ pẹ̀lú wa.

Léyìn náà ó jáde lọ.

Bí afẹ́fẹ́ tí ń fẹ́ kojá ní aşálẹ̀.

O máa ń mọ̀ pé ó ń lọ, şùgbón o kò mọ̀ ibi ọ̀run àpáàdì tí ó ti wá.

Ó lọ sí Gbọ̀ngànlà Ilú.

Níbẹ̀ ó pàdé ọ̀şìşẹ̀ ọ̀fiisì kan tí ó fẹ́rẹ́ fi í rẹ̀rìn-ín nígbà tí ó bèèrè iwé àşẹ náà.

Kí ẹ̀nikẹ̀ni tó mọ̀, ó ti di ọ̀rùn ẹ̀wù rẹ̀ mú, ó ti fà á jáde ní ìdajì láti ojú fẹ̀rẹ̀sẹ̀ àtẹ̀, ẹ̀nìyàn m̀árùn-ún sì ń gbìyànjú láti fà á kúrò lára rẹ̀.

Láàárín àkókò náà, baálẹ̀ ilú şèèşì kojá.

Pietro Battaglia ni orúkọ rẹ̀.

Léyìn náà ó şìşẹ́ fún ọ̀pọ̀ sàà nínú Ilé Aşòfin Ítálì.

Ó wo ìşẹ̀lẹ̀ náà, ó di apá iyá mi mú, ó sì pè é wọ̀ ọ̀fiisì rẹ̀.

Ìşẹ́jú m̀ewàá léyìn náà ó jáde pẹ̀lú iwé àşẹ òwò Table XV lówó.

Láti şàlàyé, ó jẹ́ irú iwé àşẹ tí a nílò ní Ítálì láti şì ilé itajà ràbàtá — ipele tí ó ga jù, tí kì í sàbà şẹ́ şẹ́ láti rí gbà láisí àjọşẹ̀ ìşèlú.

Òwò náà gbéra.

Àwọn aṣojú itajà tò sí ita.

Alábàáṣiṣe kan sọ fún bàbá mi níkeyìn pé:

“Sé o mò, onísòbù kan wà ní Reggio Calabria tí ó ń da gbogbo aṣojú itajà láàmú.”

Bàbá mi sì fèsì pé:

“Bẹ̀ẹ̀ ni, mo mò. Ọ̀pọ̀ èniyàn ti sọ fún mi nípa rẹ̀.”

Sùgbón kò sọ rí pé iyàwó òun ni.

Sòbù náà ní iyè tirẹ̀.

Àwọn èniyàn ń wá láti gbogbo apá ilú láti rajà nìbẹ̀.

Obìnrin tí ó ń di àwọn ọ̀kúnrin mú ní ọ̀rùn èwù, tí ó sì ń gbá wọn mó ọ̀giri.

Bóyá ọ̀ṣiṣe ijoba ni wọn tàbí ọ̀mọ ẹgbẹ̀ Mafia, kò fi bẹ̀ẹ̀ yàtò.

Orúkọ rẹ̀ dún jákẹ́jádò ilú.

Aya OKÙNRIN GILLETTE.

Ìṣàkóso

Ní òwùrò kan, awakọ̀ akẹ̀rù kan yí ọ̀kọ̀ láibikítà lójú ọ̀pópónà ńlá kan nínú ilú.

Akẹ̀rù náà kọ̀ ilẹ̀kùn ọ̀kọ̀ iyá mi, ó sì fà á ya kùrò.

Ìró hóòkù rẹ̀ kò yí nńkan padà.

Awakọ̀ náà kò mọ̀ ohun tí ó ṣẹ̀lẹ̀ rárá, ó sì ń bá ọ̀nà rẹ̀ lọ nígbà tí ọ̀kọ̀ náà ń bàjẹ̀ gidigidi.

Níkeyìn ó dúró, ó bó sí ojú pópó, ó n̄ pariwo pé àwọn obìnrin ègún wònyí kò mò ọkọ wà.

Ó kéde sókè pé ó sàń kí àwọn obìnrin jókòó sílẹ́ kí wọn máa tò ọmọ.

Léyìn náà, ó wo iyá mi ní tààrà bí ó ti jókòó léyìn itòkò, ó sì n̄ bú u, ó n̄ halẹ́ mọ́ ọń bí ọmọ egbé Mafia.

Ní ijókòó èyìn ni egbọn mi obìnrin wà, ẹni ọdún méréń, àti èmi, ẹni ọdún mẹta.

Ó sọ fún wa pé kí a má ẹ mira.

Pé ọun máa padà dé báyií.

A kò mò ohun tí ó ẹlẹ́ níta gan-an rí.

Ohun kan ọso tí a mò ni pé ọmọ egbé Mafia náà wá kúnlẹ́ níwájú iyá mi, ó n̄ fẹnu kò ó lówó, ó sì n̄ tọrọ àforíjín.

Ní àwọn ojọ tí ó tẹlẹ e, ọ̀ọ̀bù náà rí ibísí oníbaára tí ó yani lẹnu.

Èniyàn púpọ́ wólẹ́ tò bẹẹ́ tí bàbá mi fí béèrè níkeyìn bóyá ó n̄ fí èrè tí ó tò kún iye owó tàbí ó kàn n̄ fí ọjà fúnni lófẹ́.

Kí ó tilẹ́ tò jókòó nílẹ́, ó sọ pé:

“Lọla, lọ sí ọ̀dọ olùtajà Fiat kí o ra FIAT 124 Special funfun kan fún mi, ẹ̀rọ 1400, ẹnu ọ̀nà méréń.”

“Sùgbọn Gianna,” bàbá mi fèsì, “sé o mò iye tí ó jẹ?”

“Mílìọ̀nù mẹta àti egbèrún lónà egbèta ó lé àádọta lírà. Ìwọ ni yòò sanwó báyií. Nígbà tí owó ibánigbófò bá dé fún Simca, tí a kò lè tún ẹ, máa san án padà fún ọ.”

Ìyẹn tò.

Kí wákàtí méjilá tò pé, ọkọ tuntun náà wà níta.

Òrò kan ọ̀so ọ̀so ni ó ọ̀:

“Wón ọ̀ fún mi pé ní Calabria wón n lo ọ̀kọ̀ yí fún ìdigunjalè nítorí ó yára, ó sì n dáhùn dáadáa. Kí ni o fi n ẹ̀?”

Ó wò ó pẹ̀lú ojú tí kò ẹ̀rẹ̀, ó sì dáhùn pé:

“Ìwọ̀ yóò rí i.”

Nígba tí ó bá sì n lọ ibi ẹ̀ṣẹ̀ ní òwúrò, ó máa n béèrè nígba gbogbo pé:

“Ibo lò n lọ lóní? Ibo lo ti máa jẹun ọ̀sán?”

Ó máa n dáhùn pé bóyá òun máa wà ní ibi tí ó jìnnà tò kilómítà ọ̀gófà.

Àwa mètẹ̀tẹ̀ta á sì yọ̀ síbẹ̀ láiròtẹ̀lẹ̀.

Ó rò pé ifẹ̀ ni.

Ó kàn n ọ̀ dúkià rẹ̀ ni.

Léyìn náà, nítorí kò fẹ̀ pàdànu àṣà náà, ó gbìyànjú láti gbé ètò ọ̀sàkóso kan náà lé mi lórí.

Kò sí ẹ̀ni tí ó borí nínú wa rí.

Kí í ẹ̀ òun.

Kí í ẹ̀ èmi.

Ó gbàgbọ̀ pé a n ẹ̀ ọ̀sàkóso nípa ifinidù àti nípa lílù.

Èkíní kò fi bèẹ̀ nípa lórí mi nítorí lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀ ni mo máa n yí àiní mi sí ohun miiran, iye sì máa n mú un fẹ̀rẹ̀ ẹ̀ wèrè.

Èkejì, n kò tilẹ̀ mò ọ̀n lára.

N kò hùwà padà.

N kò sunkún.

N kò bú.

Mo ní ìṣàkóso lórí ìrora.

Ní ọ̀pọ̀ ọ̀dún lẹ́yìn nàà, ìṣàkóso kan nàà yẹn yóò ràn mí lówọ̀ láti borí àwọn ìṣòro miiran.

Ó gbàgbọ̀ nígbà gbogbo pé bákan nàà ni àwa méjèjì.

Ṣùgbọ́n kò gbà rí pé apá kan tèmi jẹ́ ti bàbá mi.

Òun sì borí pẹ̀lú iṣe.

Àti ní ìdákéjéjé.

Ojú Iṣé

Ìpẹ̀ láti ọ̀dọ̀ olùṣàkóso ẹ̀kùn ní ìròlẹ̀ Ọ̀jọ̀ Ẹ̀tì, lẹ́yìn tí wọn ti fi àkọ̀sílẹ̀ títa ọ̀sẹ̀ nàà sílẹ̀, fún un ní nńkan láti ronú lé: Kábíyèsí, olùdarí títa Gillette Italia, Raffaele Di Tullio, yóò lo ọ̀jọ̀ méta ní ojú iṣé pẹ̀lú rẹ̀, a sì ti fi ipàdẹ̀ nàà sí ọ̀wúrọ̀ Ọ̀jọ̀ Ajé ní 7:30 àárọ̀ ní Ilé Ìtura Excelsior ní Reggio Calabria.

Ètò ọ̀sẹ̀ nàà ní ibẹ̀wò títa jákẹ́jádò ilú àti ibẹ̀wò diẹ̀ ní àwọn agbègbè tí ó yí i ká. Níwọn bí ó ti jẹ́ àárín Oṣù Keje tẹ̀lẹ̀, tí gbogbo ènìyàn sì mọ̀ bí ooru ẹ̀ lè mú tó ní agbègbè nàà, ìyá mi fi ẹ̀ṣẹ̀ti kejì sínú àpò rẹ̀, ó sọ fún un pé kí oúnjẹ ọ̀sán tó dé, yóò dára kí ó tún ara ẹ̀ kí ó sì pààrọ̀ aṣọ̀.

Ó dé ibi ipàdẹ̀ nàà ní aṣọ̀ iṣé pípé: kóòtù búlúù tí kò lábàwọ̀n, ẹ̀ṣẹ̀ti búlúù fẹ́fẹ́rẹ̀, tái, àti gbogbo ọ̀wọ̀ tí ó yẹ fún ọ̀kúnrin tí ó gbà á síṣẹ̀.

Ọ̀jọ̀ nàà gbóná janjan, ọ̀ógùn sì rin àwọn ọ̀kúnrin méjèjì gbingbin títi dé aṣọ̀. Síbẹ̀, nígbà àwọn ibẹ̀wò, kókó gbogbo ìjíròrò kì í ẹ̀ nọ́nbà títa. Ìjíròrò nàà dá lórí bóyá inú rẹ̀ dùn, bí ìgbésí ayé ìdílẹ̀ rẹ̀ ẹ̀ rí lára rẹ̀, àti bí ó ẹ̀ n bá ilé-iṣé mu.

Ní ọ̀jọ̀ kejì bàbá mi padà fún ọ̀jọ̀ kejì ibẹ̀wò ojú iṣé nàà. Bóyá nítorí kò ka ipò nàà dáadàa tàbí nítorí ó gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ àwọn nọ́nbà rẹ̀ jù, ó ẹ̀ aṣiṣe kan. Ó

dé tí ó wọ kóòtù kan náà, èyí tí, bí ó tilẹ̀ ti gbẹ, sì ní àmì òógùn ojó àná tí ó hàn.

Di Tullio wò ó fún ìṣẹ́jú-àáyá gígùn kan, kò sọ ǹkankan, lẹ́yìn náà ó pè é láti jòkòó nínú bàà kan fún kọfí.

“Vincenzo,” ó sọ, “Gillette kì í ta abẹ. Gillette n ta ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀. Ọ̀kùnrin kan yóó fí abẹ sí ọ̀fun ara rẹ̀ ní gbogbo òwúrò kíkì bí ó bá gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ ọ̀kùnrin tí ó tà á fún un. Ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀ sì n bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú sẹ̀tẹ̀tì tí ó mó.”

Bàbá mi kò dáhùn. Ó yé e.

Ní alẹ̀ ojọ̀ yẹn ó dé ilé, ó sì sọ fún ìyá mi pé ó tònà. Lẹ̀ẹ̀kan sí i.

Kò ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ kan náà lẹ̀ẹ̀mejì rí.

Ní ojọ̀ kẹ̀ta, Di Tullio bọ ọ̀ lówọ̀ níwájú Excelsior, ó sì sọ pé: “Ìwọ̀ yóó lo jìnnà. Nítórí o máa n fẹ́tí sílẹ̀.”

Èkọ̀ yẹn di ọ̀fin idílẹ̀.

Ìyá mi n ẹ̀kọ̀so ohun gbogbo tí a lè rí. Ìwé àṣẹ, àwọn sọ̀òbù, àwọn ọ̀kò, owó.

Bàbá mi n ẹ̀kọ̀so ohun gbogbo tí a kò lè rí. Àpẹ̀rẹ̀, idákẹ́jẹ́, ifaradà, iyì kí o dé láilábàwọn àní nígbà tí o ti n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ òógùn èjẹ̀ fún ojọ̀ méjì.

Ó gbà mí ní ọ̀gọ̀ta ọ̀dún láti lóye pé èyí ni ohun tí ìgbéyàwó jẹ.

Ènì kan tí ó di ọ̀ṣiṣẹ̀ ọ̀fìisì mú ní ọ̀rùn ẹ̀wù láti gba ìwé àṣẹ.

Àti ènì kejì tí ó pààrọ̀ sẹ̀tẹ̀tì rẹ̀ nínú ilé ìgbònsẹ̀ gbogbogbò kí ojù má baà ti ilé-ìṣẹ̀ rẹ̀ nítórí rẹ̀.

ÌGBÉYÀWÓ GILLETTE

Ìgbéyàwó kì í ẹ̀ ilérí. Abẹ̀ nì.

Bí o bá fí ìṣọ́rǎ mú un, yóò fá ọ mó tónítóní ní gbogbo òwúrò fún ọdún méjìlélógóta.

Bí o bá mú un láìbikítà, yóò gé ọ lófún.

Bàbá mi àti ìyá mi kò gé ara wọn rí.

Wọn kàn kó, lójójúmó, bí wọn ṣe lè jọ di abẹ nàà mú.

Ferdinando Frega

Gillette Man ✂